

Fra Selskabets bibliotek - artikel 3

Psykoterapi og religiøsitet

Af: Ulla Toftdahl. Stud. pæd. psyk. Århus

Ørerne og hjernecellerne var på overarbejde, og det på en lørdag!! Det, der afstedkom denne store aktivitet, var Selskab for kristne psykologers konference 2000. Emnet var Psykoterapi & religiøsitet, set ud fra en psykoanalytisk tilgang. Og manden, der udsatte os for dette bombardement af forskellige teoretiske opfattelser af emnet, og senere var med i den spændende diskussion, var psykiater og psykoanalytiker Hans Kofoed-Nielsen (Kbh.)

Vi fik først et indblik i forskellige psykoanalytikers opfattelse af religiøsitetens plads i mennesket, og derefter præsenteret problemstillinger fra praksis. Her skal kun nævnes Ane Marie Rizzuto: "The Birth of God".

Grunden til jeg nævner hende, er for det første, den rosede omtale hendes bog fik, både af Hans Kofoed-Nielsen, en anden deltager på konferencen, og på konferencen sidste år (af Gry Stalseit Follesø, fra Modum Bad). Det må åbenbart være en af disse bøger, der bare skal læses!!!

Den anden og mest spændende grund til jeg nævner hende, er hendes terapeutiske arbejde med den psykologiske gud, set som en gudsrepræsentation i os. Gud, forstår hun i denne sammenhæng, som den psykologiske gud, den gud vi mennesker har skabt i os selv, som vores objektrelation, eller som hun benævner det : "gudsrepræsentation".

Denne skelnen mellem den psykologiske gud og kristendommens Gud var medvirkende til den efterfølgende lange og spændende debat. Hvor meget skal/kan terapi (som er et redskab til at forstå psykiske processer hos mennesket), blandes med den religiøse dimension i mennesket? Kan/skal terapien kun forholde sig til den psykologiske gud? Kan kristendom/ personlig tro/sjælesorg direkte integreres i terapien? - og evt. hvordan?

Diskussionen blev lang, og de mange problemstillinger kan det være værd både at undersøge nærmere og reflektere over. Nogle adskiller helt terapi og sjælesorg, mens andre gerne ville have en stor integration. Og så var der alle mulige variationer derimellem. Når jeg tænker tilbage på dagen, husker jeg, at det oftest var arbejdende terapeuter, der adskilte terapi og kristendom (men ikke kun dem), mens det var de studerende, der gerne ville have stor integration!! (Men det skal også tilføjes, at jeg ikke kendte alle, og terapeuter og rådgivere, som jeg ved arbejder med en (delvis) integration, ikke deltog så aktivt i debatten). Kan denne forskellighed skyldes, at terapeuters "erfaring har lært dem ..." eller, at den direkte sammensmeltning af terapi og sjælesorg endnu er "ukendt land" i Danmark. Diskussionen manglede terapeuters erfaringer med en direkte integration.

Men én ting fik jeg vished for denne dag: diskussionen vil fortsætte. Og det vil jeg glæde mig meget til. Og så håber jeg diskussionen må fortsætte i den respektfulde og selvreflekterende tone, som Hans Kofoed-Nielsen var medvirkende til, prægede diskussionen. For da kan vi i selskabet og gerne derudover, bruge hinanden i en åben afprøven af synspunkter og erfaringer.

Jeg sidder tilbage med flere spørgsmål, end da jeg kom - men også med større nysgerrighed på emnet. Nogle af spørgsmålene lyder: Hjælper det klienten at adskille sjælesorg og terapi? Hvordan undgå manipulation (f.eks. når der sker overføring, modoverføring og projektiv identifikation), hvis terapeutens personlige tro blandes i terapien? Hvad med neutraliteten? På den anden side: Hvorfor skal den levende Gud, der ønsker at møde mennesker, udelukkes fra terapien? Er det pga. klienten eller terapeuten at menneskets sind opdeles i en psykisk struktur og en religiøs dimension? Kan bøn og terapi forenes? Og hvordan.?

Dette er lidt af det, jeg fik ud af en spændende dag. Hvis du har lyst at kommentere dette, eller selv har nogle overvejelser og/eller erfaringer omkring emnet, vil det være spændende med et indlæg eller en diskussion her i bladet - eller du kan sende det til mig via Selskabet.